

משיבה הגמרא: אָמַר רב יוֹסֵף, אַם מְצוֹת סְמִיכָה עַל רֹאשׁ קֶרְבָּנוֹת
 קוֹדֶם שְׁחִיתוּם מֵעֵבֶד בְּמִילּוּאִים אִיכָּא בִּינְיָהוּ, לְמָאן דְּאָמַר – רַבִּי
 יוֹחָנָן הַסּוֹבֵר שֶׁל הַתְּנוּבָה בָּהֶן – בְּמִלּוּאִים מְעַבְּבֵהוּ, אִף סְמִיכָה
 מְעַבְּבָא, שְׁהִי כְתוּבָה הִיא בְּפִרְשֵׁת מִלּוּאִים, אוֹלָם לְמָאן דְּאָמַר –
 רַבִּי חֲנִינָא הַסּוֹבֵר שֶׁדָּבָר שְׂאִין מְעַבְּבֵהוּ לְדוּרוֹת אֵין מְעַבְּבֵהוּ, סְמִיכָה
 לֹא מְעַבְּבָא בְּמִילּוּאִים כִּשֶׁם שֶׁלדוּרוֹת זֶה רַק מְצוּה וְלֹא מֵעֵבֶד.
 שׁוֹאֵלֶת הַגְּמָרָא: וְלְדוּרוֹת מָנָא לֵן דְּסְמִיכָה הִיא רַק מְצוּה לְכַתְּחִילָה
 וְלֹא מְעַבְּבָא בְּדִיעֵבֶד, הֲלֹא נִכְפְּלָה כַּמָּה פַּעֲמִים בְּתוֹרָה, וְכִיּוֹן
 שִׁנְיָה עֲלֶיהָ הַכְּתוּב לְכַאוּרָה הִיא מֵעֵבֶד. מְשִׁיבָה הַגְּמָרָא: דְּתַנְיָא, וְכִי
 יִסְמְךָ יְדוֹ עַל רֹאשׁ הָעֶלְה וְנִרְצָה לוֹ לְכַפֵּר עָלָיו' (ויקרא א ד), וְקִשְׁיָה, וְכִי
 סְמִיכָה מְכַפֶּרֶת, וְהֵלֵא אֵין כְּפָרָה אֱלָא בְּזוּרִיקַת הָדֶם עַל גְּבִי הַמִּזְבֵּחַ,
 כִּמּוֹ שְׁנֵאמַר (ויקרא יז א) 'כִּי הָדֶם הוּא בְּנַפְשׁ יִכְפֹּר', וְזֶה תִּלְמוּד לְוִסֵּר
 יִסְמְךָ יְדוֹ' וְנִרְצָה לוֹ. אֲלֵא לְלַמּוֹד שְׂאֵם עֲשָׂאָה לְסְמִיכָה כְּשִׁרְיָ
 מְצוּה, כְּלוּמַר שְׁבִיטֵל מְצוֹת סְמִיכָה וְלֹא הַחֲשִׁיבָה אֲלֵא עֲשָׂאָה
 כְּשִׁירִים שְׂאִינָם חֲשׁוּבִים, מְעַלָּה עָלָיו הַתְּנוּבָה כְּאִילוּ לֹא כְּפָר מִן
 הַמּוּבָחַר, וּמִכָּל מְקוֹם הַקֶּרֶבֶן כְּפָר עַל הָאֵדָם, לְפִי שְׁעִיקָר הַכְּפָרָה
 בְּדָם, אֲךָ לֹא כִּיפָר לְקִיָּם מְצוֹת קוֹנוֹ מִן הַמּוּבָחַר, כִּיּוֹן שֶׁנִּכְתַּב לְשׁוֹן
 'כְּפָרָה' עַל סְמִיכָה. וּמִכָּאן שְׂאִין הַסְמִיכָה מֵעֵבֶד.
 מְבִיאָה הַגְּמָרָא הַבְּדֵל נוֹסֵף לְהַלְכָה בְּמַחְלוקַת רַבִּי יוֹחָנָן וּרְבִי
 חֲנִינָא: רַב נִחְמָן בְּרִי יִצְחָק אָמַר, תְּנוּפָה אִיכָּא בִּינְיָהוּ – יֵשׁ חִילּוּק
 בִּינֵיהֶם אִם הִנֵּפֶת אִימּוּרֵי הַשְּׁלָמִים שֶׁל הַמִּילּוּאִים קוֹדֶם הַקִּטְרֶת
 וְכֵן אֵת הַחֹזֶה וְהַשּׁוֹק שִׁלָּהֶם מֵעֵבֶד, לְמָאן דְּאָמַר כָּל הַתְּנוּבָה בָּהֶן
 – בְּמִלּוּאִים מְעַבְּבֵהוּ, אִף תְּנוּפָה מְעַבְּבָא, שְׁהִי מְזוּכָּרֶת הִיא
 בְּמִלּוּאִים כְּכַתּוּב (ויקרא ט כא) 'אֵת הַחֹזֶה וְאֵת שׁוֹק הַזִּמִּין הִנִּיף
 אַהֲרֹן תְּנוּפָה לִפְנֵי ה', וְאִם לֹא הִנִּיף, לֹא הוּכְשֶׁר קֶרְבָּנוֹת
 הַמִּילּוּאִים. וְלְמָאן דְּאָמַר שְׁדָּבָר שְׂאִין מְעַבְּבֵהוּ לְדוּרוֹת אֵין מְעַבְּבֵהוּ אִף
 בָּהֶן, תְּנוּפָה לֹא מְעַבְּבָא, שְׁהִי לְדוּרוֹת תְּנוּפָה אִינְהָ מֵעֵבֶד, לְכַדְּלָהּ.
 שׁוֹאֵלֶת הַגְּמָרָא: וְלְדוּרוֹת מָנָא לֵן דְּתְנוּפָה לֹא מְעַבְּבָא, וְהֵלֵא נִשְׁתַּנָּה
 כַּמָּה פַּעֲמִים בְּתוֹרָה. מְשִׁיבָה הַגְּמָרָא: דְּתַנְיָא, נִאֲמַר בְּפִרְשֵׁת מְצוּרַע
 וְלָקַח כֶּבֶשׂ אֶחָד אֲשֶׁם לְתְנוּפָה לְכַפֵּר עָלָיו' (ויקרא יד כא), וְקִשְׁיָה, וְכִי
 תְּנוּפָה מְכַפֶּרֶת, וְהֵלֵא אֵין כְּפָרָה אֱלָא בְּדָם הַנּוֹרֵץ עַל הַמִּזְבֵּחַ,
 שְׁנֵאמַר 'כִּי הָדֶם הוּא בְּנַפְשׁ יִכְפֹּר', וְזֶה תִּלְמוּד לְוִסֵּר לְתְנוּפָה
 לְכַפֵּר, לְלַמּוֹד, שְׂאֵם לֹא הִנִּיף וְעֲשָׂאָה – וְהַחֲשִׁיבָה לְתְנוּפָה כְּשִׁרְיָ
 מְצוּה, מְעַלָּה עָלָיו הַתְּנוּבָה כְּאִילוּ לֹא כְּפָר מִן הַמּוּבָחַר, וּמִכָּל מְקוֹם
 הַקֶּרֶבֶן כְּפָר יוּצֵא יְדוֹ וְחֹבֵתוֹ.
 מְבִיאָה הַגְּמָרָא הַבְּדֵל שְׁלִישִׁי בִּינֵיהֶם: רַב פִּסְאָ אָמַר, פְּרִישֵׁת שְׁבָעָה
 אִיכָּא בִּינְיָהוּ – יֵשׁ בִּינֵיהֶם חִילּוּק אִם מְצוֹת פְּרִישָׁה בְּשִׁבְעַת יָמִי
 הַמִּילּוּאִים מֵעֵבֶד, לְמָאן דְּאָמַר שֶׁל הַתְּנוּבָה בָּהֶן – בְּמִלּוּאִים מְעַבְּבֵהוּ
 בָּהֶן, אִף פְּרִישָׁה הַכְּתוּבָה בָּהֶן (ויקרא ח לה) 'וּפִתַּח אֹהֶל מוֹעֵד תִּשְׁבּוּ
 יוֹמָם וְלַיְלָה שְׁבַע יָמִים' מְעַבְּבָא, וְאִם לֹא פִרְשׁוּ לֹא הוּכְשֶׁר
 לְחִינוּךְ הַמִּלּוּאִים. אֲבָל לְמָאן דְּאָמַר שְׁדָּבָר שְׂאִינִי מְעַבְּבֵהוּ לְדוּרוֹת
 אֵינוֹ מְעַבְּבֵהוּ, הַפְּרִישָׁה בְּמִלּוּאִים לֹא מְעַבְּבָא, כִּשֶׁם שֶׁלדוּרוֹת
 אֵין חֶסֶד פְּרִישָׁה מֵעֵבֶד בְּדִיעֵבֶד, אִף בְּמִקּוֹם שֶׁלְכַתְּחִילָה יֵשׁ מְצוּה
 לַעֲשׂוֹתָהּ, כִּמּוֹ קוֹדֶם עֲבוּדַת יוֹם הַכִּיפּוּרִים.
 מִבְּאֵרֶת הַגְּמָרָא: וְלְדוּרוֹת מָנָא לֵן דְּפְרִישָׁה לֹא מְעַבְּבָא, מְדָקָא תְּנִי
 בְּמִשְׁנֵתֵינוּ שֶׁמִּתְקַיֵּין לְכַהֵן גָּדוֹל קוֹדֶם יוֹם הַכִּיפּוּרִים כְּהֵן אַחֵר
 שִׁיעֲבֹד תַּחְתּוֹ בְּמִקְרָה שִׁיאֲרַע בּוֹ פְּסוּל, וְלֹא קִתְּנִי שְׁמִפְרִישֵׁין אֵת
 אוֹתוֹ כְּהֵן וְכִמּוֹ שְׁמִפְרִישֵׁין אֵת הַכְּהֵן גָּדוֹל, וְאִף שְׂאֵם יֵאֲרַע פְּסוּל
 בְּכַהֵן גָּדוֹל יִכְנֶס זֶה לְעִבּוּד תַּחְתּוֹ בְּלֹא שְׁהוּפֶרֶשׁ, וּמוּכָח שְׁפִרְשָׁה
 הִיא רַק מְצוּה לְכַתְּחִילָה, וְאִינְהָ מֵעֵבֶד בְּדִיעֵבֶד אֵת כְּשִׁרוֹת
 הָעֲבוּדָה.
 מְבִיאָה הַגְּמָרָא הַבְּדֵל רְבִיעִי בִּינֵיהֶם: רַבִּינָא אָמַר, רִיבּוּי שְׁבָעָה –
 שִׁיחָה הַכְּהֵן גָּדוֹל שְׁבַע מְנוּיִי מְשֻׁמֵּשׁ בְּעִבּוּדָה שְׁבַע יָמִים
 רְצוּפִים בְּרִיבּוּי בְּגָדִים דְּהִינּוּ בְּלִבִּישַׁת שְׁמוֹנֶת בְּגָדִי כְּהֵן גָּדוֹל

וְהַמְרוּבִים מֵאַרְבַּעַת בְּגָדִי כְּהֵן הַדְיוּטָן וּמְשִׁיחָה – שִׁתְּנוּ שְׁמֵן
 הַמְשִׁחָה עַל רֹאשׁוֹ בְּאוֹתוֹ שְׁבָעָה יָמִים רְצוּפִין, אִיכָּא בִּינְיָהוּ, הָאֵם
 עֲשִׂיתִם מֵעֵבֶד בְּמִילּוּאִים. לְמָאן דְּאָמַר כָּל הַתְּנוּבָה בָּהֶן –
 בְּמִלּוּאִים מְעַבְּבֵהוּ, אִם כֵּן מְעַבְּבָא, שְׁהִי נֹזֵכֶר בְּמִילּוּאִים (שְׁמוֹת
 כט לה) 'שְׁבַע יָמִים תִּמְלֹא יָדָם' שְׁפִירוּשׁוֹ לְבִישַׁת בְּגָדִים. אֲבָל לְמָאן
 דְּאָמַר דְּבָר שְׂאִין מְעַבְּבֵהוּ לְדוּרוֹת אֵינוֹ מְעַבְּבֵהוּ, הִרִי שֶׁלֹּא מְעַבְּבָא,
 מְשׁוּם שֶׁלדוּרוֹת אֵין רִיבּוּי בְּגָדִים וּמְשִׁיחָה בְּשִׁמְן הַמְשִׁחָה שְׁבַע
 יָמִים מֵעֵבֶד אֵת הַכְּהֵן לְהַתְּחַנֵּךְ וְלַהֲתַקְדֵּשׁ לְכַהֲנָה גָּדוֹלָה, וְדִי
 בְּפָחוֹת מְשַׁבְּעָה יָמִים כְּדִלְהֵל, אִף שֶׁלְכַתְּחִילָה סֹדֶר מִינּוּי כְּהֵן גָּדוֹל
 הוּא בְּלִבִּישַׁת בְּגָדִי כְּהֵן גָּדוֹל וּמְשִׁיחָה בְּשִׁמְן הַמְשִׁחָה שְׁבַע יָמִים
 רְצוּפִין.
 מִבְּאֵרֶת הַגְּמָרָא: וְלְדוּרוֹת מָנָא לֵן דְּלֹא מְעַבְּבָא, דְּתַנְיָא, נִאֲמַר בְּפִסְקוֹ
 לְגַבִּי עֲבוּדַת כְּהֵן גָּדוֹל בְּיוֹם הַכִּיפּוּרִים (ויקרא טז לה), 'וְכִכֹּר הַכְּהֵן אֲשֶׁר
 יִמָּשֵׁחַ אוֹתוֹ וְאֲשֶׁר יִמָּלֵא אֵת יָדוֹ לְכַהֵן תַּחַת אָבִיו, וְקִשְׁיָה, מַה תִּלְמוּד
 לְוִסֵּר – לְשֶׁם מַה נֶּצְרָךְ פִּסְקוֹ זֶה, אִם בֹּא לְלַמְּדֵנוּ שֶׁעֲבוּדַת יוֹם
 הַכִּיפּוּרִים כְּשִׁירָה רַק בְּאַהֲרֹן אוּ בְּבָנוֹ הַעוֹמֵד תַּחְתּוֹ בְּכַהֲנָה
 גָּדוֹלָה, הִרִי לְמַדִּים זֹאת מִמָּה שֶׁבָּכֵל הָעֲבוּדוֹת בְּפִרְשָׁה הַזֹּכֵר כִּכֹּר
 אַהֲרֹן וְנֹתָן אַהֲרֹן, וְהַקִּרִּיב אַהֲרֹן. אֲלֵא נֶצְרָךְ הַפִּסְקוֹ לְפִי שְׁנֵאמַר
 גְּבִי סֹדֶר מִינּוּי כְּהֵן גָּדוֹל לְעִמּוּד תַּחַת אָבִיו לְשִׁמּוֹשׁ בְּיוֹם הַכִּיפּוּרִים
 (שְׁמוֹת כט לו) 'שְׁבַע יָמִים יִלְבָּשׁ הַכְּהֵן תַּחְתּוֹ מְכֻנֵּי אֲשֶׁר יָבֹא אֵל
 אֹהֶל מוֹעֵד לְשֶׁרֶת בְּקִדְשׁ', מִפִּסְקוֹ זֶה אֵין לִי לְלַמּוֹד שְׁיֹכְשֶׁר
 לְעִבּוּדַת יוֹם הַכִּיפּוּרִים, אֱלָא מִי שֶׁנִּתְרַבָּה בְּלִבִּישַׁת בְּגָדִי כְּהֵן גָּדוֹל
 שְׁבָעָה יָמִים וְנִמְשָׁח בְּשִׁמְן הַמְשִׁחָה שְׁבָעָה יָמִים, אֲבָל מִי שֶׁנִּתְרַבָּה
 שְׁבָעָה וְנִמְשָׁח רַק יוֹם אֶחָד, אוּ לְהִפְךָ שֶׁנִּתְרַבָּה רַק יוֹם אֶחָד וְנִמְשָׁח
 שְׁבָעָה, שֶׁנִּתְחַנֵּךְ וְנִתְקַדֵּשׁ לְכַהֲנָה גָּדוֹלָה רַק יוֹם אֶחָד, מְנִיין שְׂאֵף
 הוּא כִּשֶׁר לְעִבּוּדַת יוֹם הַכִּיפּוּרִים, לְכַךְ תִּלְמוּד לְוִסֵּר – נֶצְרָךְ הַפִּסְקוֹ
 הַמּוּבָחַר גְּבִי עֲבוּדַת יוֹם הַכִּיפּוּרִים יִכְפֹּר הַכְּהֵן אֲשֶׁר יִמָּשֵׁחַ אוֹתוֹ
 וְאֲשֶׁר יִמָּלֵא אֵת יָדוֹ לְכַהֵן תַּחַת אָבִיו, שְׁבוֹ לֹא הוּכָר שְׁמִילּוּי הַיָּדִים
 צָרִיךְ לְהִיטֵב שְׁבַע יָמִים, לְלַמּוֹד שֶׁמְכָל מְקוֹם כִּשֶׁר אִף שֶׁנִּהְיָ כִּכֹּר
 רַק יוֹם אֶחָד.
 מִבְּרֵית הַגְּמָרָא: אֲכַן אֲשַׁבְּחֵן – מְצִינוּ בְּפִסְקוֹ שְׁצִרִיךְ רִיבּוּי בְּגָדִים
 שְׁבָעָה יָמִים לְכַתְּחִילָה, כִּנְאִמַר בְּפִסְקוֹ הַמּוּבָא לְעִיל 'שְׁבַע יָמִים
 יִלְבָּשׁ', אֲבָל שְׁצִרִיךְ מְשִׁיחָה שְׁבָעָה לְכַתְּחִילָה מָנָא לֵן, שְׂמָא אִף
 לְכַתְּחִילָה דִּי בְּמִשְׁחָתוֹ יוֹם אֶחָד בְּשִׁמְן הַמְשִׁחָה. מְשִׁיבָה הַגְּמָרָא
 בְּשִׁנֵּי אוּפְנִים: אִיכָּא שְׁלָמִידִים זֹאת מְדִאֲצִיגְרִיךְ קָרָא הַנִּאֲמַר
 גְּבִי עֲבוּדַת יוֹם הַכִּיפּוּרִים 'אֲשֶׁר יִמָּשֵׁחַ אוֹתוֹ וְאֲשֶׁר יִמָּלֵא אֵת יָדוֹ',
 לְמַעֲוָה שְׂאִין מֵעֵבֶד לְמַשׁוֹח אוֹתוֹ שְׁבַע יָמִים וְדִי בְּיוֹם אֶחָד
 כְּמִבּוּאָר לְעִיל, מוּכָח שֶׁמְכָל מְקוֹם לְכַתְּחִילָה צָרִיךְ לְמַשְׁחוֹ שְׁבַע
 יָמִים. וְאִיכָּעִית אִיכָּא שְׁלָמִידִים זֹאת מִמְקוֹר אַחֵר, מְדִאֲמַר קָרָא (שְׁמוֹת
 כט כט) 'וּבְגָדֵי תְּקִדֵּשׁ אֲשֶׁר לְאַהֲרֹן יִהְיוּ לְבָנָיו אַחֲרָיו לְמִשְׁחָה בָּהֶם
 וְלִמָּלֵא בָּם אֵת יָדָם, וּבְפִסְקוֹ זֶה אִתְּקַשׁ – הוֹקֵשׁ מְשִׁיחָה בְּשִׁמְן
 הַמְשִׁחָה (וְהַנִּמּוּזָה ב'לְמַשְׁחָה') לְרִיבּוּי בְּגָדִים שֶׁעַל יְדוֹ מִמָּלֵא אֵת
 יָדָם, לְלַמּוֹד מַה רִיבּוּי בְּגָדִים לְכַתְּחִילָה שְׁבָעָה יָמִים, אִף מְשִׁיחָה
 בְּשִׁמְן הַמְשִׁחָה לְכַתְּחִילָה שְׁבָעָה יָמִים.
 עֵתָה מִבְּאֵרֶת הַגְּמָרָא אֵת טַעְמֵי הַמַּחְלוקַת אִם כָּל הָאִמּוּר
 בְּמִילּוּאִים מֵעֵבֶד בְּהֶם. מִבְּרֵית הַגְּמָרָא: מָאִי מְעַבְּבָא דְּמָאן דְּאָמַר –
 רַבִּי יוֹחָנָן הַסּוֹבֵר שֶׁל הַתְּנוּבָה בָּהֶן מְעַבְּבֵהוּ. מְשִׁיבָה הַגְּמָרָא: אָמַר רַבִּי
 יִצְחָק בְּרִי בִּיסְנָא, אָמַר קָרָא בְּפִרְשַׁת צִוּיִי מַעֲשֵׂה הַמִּלּוּאִים (שְׁמוֹת כט
 לה) 'וְעִשִּׂיתָ לְאַהֲרֹן וּלְבָנָיו כָּכָה כָּל אֲשֶׁר צִוִּיתִי אֹתָכֶם שְׁבַע יָמִים
 תִּמְלֹא יָדָם, וְחִיבֵת בְּכָה' עֵיבּוּבָא הוּא, לוֹמַר שִׁיעֲשֵׂה בְּדִיק כְּפִי
 שְׂאִמּוֹר לְעִיל בְּפִרְשָׁה, וְאִם שִׁינָה מִכָּךְ לֹא נִתְחַנְכוּ לְכַהֲנָה
 וְעִבּוּרָתָם פְּסוּלָה.
 שׁוֹאֵלֶת הַגְּמָרָא: תֵּינָח – אֲמַנָּם מְצִינוּ מִקּוֹר שְׁהִדְעִים הָאִמּוּרִים הֵם
 לְעֵבֶד לְכָל

יומא דף ה עמוד ב תלמוד בבלי המבואר "שפה ברורה – עוז והדר" (ליום רביעי) קכט

בפרשת עשיית בגדי כהונה הקודמת לפרשת המילואים, שהוא"ו
של תיבת ז'וה' מלמד שענין זה מוסיף על ענין ראשון לומר שאף
במילואים חייב ללבוש מכנסים עם שאר בגדי כהונה. וכן בא
לרבות הבאת מנחת חביתין מעשירית האִיפָה סולת בימי
המילואים, כמו שמביא כל כהן המתחנך לכהונה, על אף שאינה
מוזכרת בפרשת המילואים.
שואלת הגמרא: בְּשִׁלְמָא מְכַנְסִים מוּבֵן כיצד נתרבו מ'זוה', שהרי
כְּתִיבִי בְּעִינָא דְּבְנֵי־דִם, שהיא הפרשה הקודמת למילואים ונתרבו
בוא"ו מוסיף, אֵלָּא עֲשִׂירֵת הָאִיפָה, מָנָא לֵן לרבות שצריך להביאה
במילואים. משיבה הגמרא: אֵתְיָא – ללמדים בגזירה שזה מתיבות
'ח' 'זוה' 'ה' 'זוה' הַדְּבָר' האמור במילואים מ'זוה' קִרְפֵּן אֶהְרֹן וּבְנָיו אֲשֶׁר
'קָרְיָבוּ לָהּ' בְּיוֹם הַמִּשָּׁח אֹתוֹ עֲשִׂירֵת הָאִיפָה' האמור בחניכת
הכהנים (ויקרא 1 ג), ולכן אף בימי המילואים היו חייבים להקריב
מנחת עשירית האיפה.
הגמרא מביאה ריבוי דין נוסף המעכב במילואים שאינו מפורש
בפסוק: אֲמַר רַבִּי יוֹחָנָן מִשּׁוּם רַבִּי שְׁמַעוֹן בֶּן יוֹחָנָן, מִנֵּיין שֶׁאֵין מִקְרָא
פְּרִשָׁה – מֵה שֶׁנִּצְטוּהוּ מִשָּׁה לְהַקְדִּיל אֶת כָּל הָעֹדֶה בַּתָּחַח אֹהֶל
מוֹעֵד בְּיוֹם הָרָאשׁוֹן לְמִילּוּאִים (שהוא כ"ג באדר), ולקרא לַפְּנִיחַם
אֶת הַפְּסוּקִים הַמְּדַבְּרִים בְּצִוּוֵי הַמִּילּוּאִים, מְעַבֵּב – שאם לא עשה
כן לא הוכשרו לעבודה, תְּלִמּוּד לֹאִמְרָ בַּתְּחִילַת פְּרִשַׁת עֲשִׂית
הַמִּילּוּאִים (ויקרא ח ה) 'וְאִמְרָ מִשָּׁה אֶל הָעֶדָה זֶה הַדְּבָר אֲשֶׁר צִוָּה ה',
וְתִיבַת 'דבר' נדרשת מלשון דיבור, ללמדך שֶׁאֵפִילוּ דִּיבּוּר שֶׁל
מִקְרָא הִפְרִשָׁה מְעַבֵּב.
הגמרא דנה בסדר לבישת הבגדים במילואים. מבררת הגמרא:
בִּיצֵד וּבִאִיזָה סֹדֶר הַלְבִּישׁוֹן מִשָּׁה לֵאחֶרֶן וּבִנְיָו זֶה אַחֵר זֶה. שואלת
הגמרא: מדוע צריך לברר בִּיצֵד הַלְבִּישׁוֹן, הֲלֹא מָאִי דִּיחָה הָיָה – מֵה
שֶׁהִיא הִידָה, וּמֵה הַבְּדֵל יֵשׁ לָנוּ הַלְכָה לַמַּעֲשֶׂה מִנִּידוֹן זֶה. משיבה
הגמרא: אֵלָּא הַנִּידוֹן כִּיצַד הַלְבִּישׁוֹן כִּדִּי לַדַּעַת בִּיצֵד מְלַבִּישׁוֹן לְעֵתִיד
לְבָוֵא, שִׁיחָא בְּאוֹתוֹ סֹדֶר הַלְבִּישָׁה שֶׁל יְמֵי הַמִּילּוּאִים. שואלת
הגמרא: לְעֵתִיד לְבָוֵא נִמְי אֵין נֹוגַע לָנוּ לַהֲלַכָה לַמַּעֲשֶׂה בְּבִירוֹר
הַדִּין, מִשּׁוּם שֶׁלְּבִישׁוֹנָא אֶהְרֹן וּבְנָיו בַּתְּחִילַת הַמַּתִּים וּמִשָּׁה אֵין הוּא
יבוא עִמָּהֶם והוא ילבישם. מבארת הגמרא: אֵלָּא אֲכַן הַכּוֹהֵנָה
לְבַרֵּר בִּיצֵד הַלְבִּישׁוֹן בִּימֵי הַמִּילּוּאִים, וְהוּצַרְכוּ לְבַרֵּר זֹאת כִּדִּי
לְמִסְכָּר קִרְיָא – לַהֲסַבִּיר וּלְפַרֵּשׁ סְתִירַת הַמִּקְרָאוֹת שֶׁבַעֲנִין. שהרי
בְּפִרְשַׁת צִוּוֵי הַמִּילּוּאִים נֹאמַר בְּסֹדֶר לְבִישַׁת הַבְּגָדִים (שמות כט ו-ט)
'וְלָקַחְתָּ זֶה וְהַלְבַּשְׁתָּ אֶת אֶהְרֹן אֶת הַכֹּהֵנֶת וְאֶת מַעֲלֵי
הָאֹפֶד וְאֶת הָאֹפֶד וְאֶת הַחֹשֶׁן וְאֶת הַבִּזְיוֹן הָאֹפֶד, וְשִׁמְתָּ
הַמִּצְנֶפֶת עַל רֹאשׁוֹ וּגְו', וְאֶת בְּנֵי תִקְרִיב וְהַלְבַּשְׁתָּם כְּתֹנֶת, וְהַגִּדְתָּ
אֹתָם אֲבִנֵּת אֶהְרֹן וּבְנָיו וְהַבַּשְׁתָּ לָהֶם מִגְּבַעַת, וּמִשְׁמַע שְׁחִירַת
הָאֲבֵנִת נַעֲשֶׂתָה לֵאחֶרֶן וּבִנְיָו לֹא הִפְסַקְתָּ בְּגַד אַחֵר בְּאִמְצַע. ואילו
בְּפִרְשַׁת עֲשִׂית הַמִּילּוּאִים נֹאמַר (ויקרא ח א-ג) 'וְיִקְרַב מִשָּׁה אֶת אֶהְרֹן
וְאֶת בְּנָיו וְיִרְחֹץ אֹתָם בַּמִּים, וְיִתֵּן עֲלֵיוֹ אֶת הַכְּתֹנֶת וְיַחְגֹּר אֹתוֹ
בְּאַבְנֵת, וְיִלְבֹּשׁ אֹתוֹ אֶת הַמְּעִיל וְיִתֵּן עֲלֵיוֹ אֶת הָאֹפֶד וְיַחְגֹּר אֹתוֹ
בְּחֻשָּׁב הָאֹפֶד וְיִאֲפֹד לוֹ בּוֹ, וְיִשֹּׁם עֲלָיו אֶת הַחֹשֶׁן וְיִתֵּן אֶל הַחֹשֶׁן אֶת
הָאוֹרִים וְאֶת הַתַּמִּים, וְיִשֹּׁם אֶת הַמִּצְנֶפֶת עַל רֹאשׁוֹ וְיִשֹּׁם עַל
הַמִּצְנֶפֶת אֶל מוֹל פְּנֵיו אֶת צִיצִי הַזָּהָב נֹר הַקֹּדֶשׁ וּגְו', וְיִקְרַב מִשָּׁה
אֶת בְּנֵי אֶהְרֹן וְיִלְבַּשֵׁם כְּתֹנֶת וְיַחְגֹּר אֹתָם אֲבִנֵּת וְיַחְבֹּשׁ לָהֶם
מִגְּבַעוֹת, וּמִשְׁמַע שֶׁהַלְבִּישׁ לֵאחֶרֶן כָּל בְּגָדָיו וְגַם אֶת הָאֲבֵנִת
וְלֵאחֶר מִכָּן הִחֵל לַהֲלִבִּישׁ אֶת בְּנָיו, וְלֹא חָגַרם בְּבַת אַחַת.
מבארת הגמרא: פְּלִיגִי בַּהּ בְּנֵי רַבִּי חִיָּא וְרַבִּי יוֹחָנָן, חֵד אֲמַר שֶׁאֶהְרֹן
הוֹלֵבֵשׁ תַּחֲלִיל וְאַחֵר כֶּף בְּנֵיו, וְחֵד אֲמַר אֶהְרֹן וּבְנָיו הוֹלֵבֵשׁ כְּתֹנֶת
אֶחָת, וְכַפִּי שִׁיתְבָּאֵר לַחֲלֹל, וְאֲמַר אֲבִי בְּבִיאור מַחְלוקָתָם, בְּכַתְּבָתָה
וּמִצְנֶפֶת וְכֵן שֶׁאֵין הַבְּגָדִים מְלַבֵּד הָאֲבֵנִת, כּוּלִי עֲלֵמָא לֹא פְּלִיגִי
וּמוֹדִים דְּאֶהְרֹן הוֹלֵבֵשׁ תַּחֲלִיל בְּכוֹלָם וְאַחֵר כֶּף בְּנָיו, וְזֶה מִשּׁוּם דְּבִין
בְּפִסְטוּקֵי הַצִּוּוֹת – צִוּוֵי הַמִּילּוּאִים וְכֵן בְּפִסְטוּקֵי הַעֲשִׂיָּה – עֲשִׂית
הַמִּילּוּאִים אֶהְרֹן קָדִים בְּלִבִּישָׁתָם לְשֶׁאֵר בְּנֵיו. בִּי פְּלִיגִי – אִימַתִּי
נִחְלָקוּ בְּנֵי רַבִּי חִיָּא וְרַבִּי יוֹחָנָן רַק בְּאַבְנֵתָם, אִם הוֹלֵבֵשׁ לֵאחֶרֶן
תַּחֲלִילָה עִם שֶׁאֵין בְּגָדָיו וְאַחֵר כֶּף הוֹלֵבֵשׁ בְּנֵיו, או אַחֵר שֶׁהוֹלֵבֵשׁ
אֶהְרֹן וּבְנָיו בְּשֶׁאֵין בְּגָדִים הוֹלֵבֵשׁ כּוֹלָם בְּאַבְנֵת בְּבַת אַחַת, מָאֵן

המשך בעמוד קלח

מִיֵּלְמָא דְּכִתְיָבָא בְּהָא עֲנִינָא – לְכָל הַדְּבָרִים הַכְּתוּבִים בְּפִרְשַׁת
תְּצוּהָ גְבִי צִוּוֵי הַמִּילּוּאִים, שֶׁבִּסּוּפָה נֹאמַר 'וְעֲשִׂית וּגְו' בְּכָה' לַעֲכַב
וּלַעֲשׂוֹת כִּמְפּוֹרֵשׁ שֵׁם, אֲבָל מִיֵּלְמָא דְּלֹא כִּתְיָבָא בְּהָא עֲנִינָא –
דִּינִים שֶׁאֵינָם מְזוּכָרִים בְּפִרְשַׁת תְּצוּהָ אֲלֵא בְּפִרְשַׁת צו גְבִי מַעֲשֶׂה
הַמִּילּוּאִים בְּפוֹעַל, כְּגוֹן נִתְיַת הָאוֹרִים וְתוֹמִים וְקִלְף שְׁבו שֵׁם
הַמְּפּוֹרֵשׁוֹ בְּתוֹךְ הַחוּשָׁן, וְכֵן דִּין פְּרִישַׁת שְׁבַעַת, מָנָא לֵן שֶׁאֵין הֵם
מַעֲכָבִין, הֵרִי בָהֶם לֹא נֹאמַר 'כְּכָה' לַמַּעַט.
מִיֵּישַׁבַת הַגְּמָרָא בְּשִׁלְשָׁה אֹפְנִים: אֲמַר רַב נַחֲמָן בְּרִי יִצְחָק, יִלְיָף
בְּגִזְרָה שׁוֹה מְתִיבוֹת (שמות כ ט) 'פֶּתַח' אֶהְרֹן וְאֶת בְּנָיו תִּקְרִיב אֶל פֶּתַח
הַמִּילּוּאִים נֹאמַר (שמות כ ט) 'פֶּתַח' אֶהְרֹן וְאֶת בְּנָיו תִּקְרִיב אֶל פֶּתַח
אֶהְל מוֹעֵד, וְכֵן בְּעֲשִׂית הַמִּילּוּאִים נֹאמַר (ויקרא ח א) 'וְאֶת כָּל הָעֶדָה
הַקְהֵל אֶל פֶּתַח אֶהְל מוֹעֵד, כֹּשֶׁם שֶׁהָאֲמוֹר בְּצִוּוֵי הַמִּילּוּאִים
מַעֲכָב כֶּךָ הָאֲמוֹר בְּמַעֲשֶׂה הַמִּילּוּאִים מַעֲכָב. רַב מִשְׁרָשָׁא אֲמַר, אֵין
בְּפִרְשַׁת עֲשִׂית הַמִּילּוּאִים מִצְוֵנו לִימוּד שֶׁהַדִּינִים הָאֲמוֹרִים בַּה
מַעֲכָבִים, שֶׁנֹּאמַר (ויקרא ח לה) 'וְיִשְׁמְרְתֶם אֶת מִשְׁמֶרֶת ה', וְהוּא
עֲבֹבָא, לַחֲזוֹת שְׁחֹבָה לְשִׁמּוֹר כְּכָל הַכְּתוּב בְּפִרְשָׁה. רַב אֲשִׁי
אֲמַר, עֲלֹמִידִים זֹאת מִסּוּף הַפְּסוּק (שם) 'כִּי בֵן צִוִּיתִי, שֶׁלֶשׁוֹן זֹו
מִשְׁמַע עֲבֹבָא.
אֲגַב שֶׁדְּרָשָׁה הַגְּמָרָא לִשּׁוֹן 'כִּי בֵן צִוִּיתִי' הַנּוֹכַח בְּשִׁבְעַת יְמֵי
הַמִּילּוּאִים, הַגְּמָרָא מְבִיאָה בְּרִייתָא הַדּוֹרֶשֶׁת לִשּׁוֹן זֹו הַכְּתוּבָה בְּיוֹם
שְׁמִינִי לְמִילּוּאִים. וְלַהֲבַת הַבְּרִייתָא יֵשׁ לְהַקְדִּים, יוֹם שְׁמִינִי
לְמִילּוּאִים חֵל בְּרֹאשׁ חוֹדֶשׁ נִסָּן, וְיוֹם הָרָאשׁוֹן הִיא לְהַקְרַת
קֶרְבָּנוֹת הַנִּשְׁאִיִּם, וְשִׁלְשָׁה שְׁעִירֵי חַטָּאת קֶרְבוּ בְּאוֹתוֹ יוֹם: א. קֶרְבֵּן
צִיבּוֹר לְמִילּוּאִים. ב. קֶרְבֵּן נַחֲשׁוֹן נִשְׂאִי שְׁבַט יִהוּדָה. ג. שְׁעִיר חַטָּאת
שֶׁל רֹאשׁ חוֹדֶשׁ. בְּיוֹם זֶה מָתוּ נֹדֵב וְאַבִּיהוּא, וּמַחֲמַת כֵּן הִיוּ אֶהְרֹן
וּבְנָיו אוֹנִינִם אֲסוּרִים בְּאֲכִילַת קֳדָשִׁים, וְאֵין עַל פִּי כֵן נִצְטוּהוּ מִשָּׁה
מֵאֵת ה': שִׁיכּוּלָהּ הֵם לֹאכְלֵל אֶת הַמִּנְחָה (שֶׁל מִילּוּאִים וְשֶׁל
הַנִּשְׂאִיִּם) וְהַשְׁלֵמִים (שֶׁל הַמִּילּוּאִים) וְהַחֲטָאוֹת (שֶׁל מִילּוּאִים וְשֶׁל
הַנִּשְׂאִיִּם). וְאַחֶרֶן הַבֵּין שֶׁנֹּאמַר כֵּן רַק עַל קֶרְבָּנוֹת אֵלוּ לִפִּי שֵׁהֶם
קֳדָשִׁי שְׁעָה, וְלֹא עַל שְׁעִיר רֹאשׁ חוֹדֶשׁ שֶׁהוּא קֳדָשִׁי דּוֹרוֹת, וּלְפִיכָךְ
שְׁעִיר רֹאשׁ חוֹדֶשׁ נִשְׂרָף. אֵין מִשָּׁה רַבִּינוּ טַעֲמָה וְקִצְף עֲלֵיהֶם מִדּוּעַ
נִשְׂרָף וְלֹא אֲכֹלָהּ, וְכַפִּי שִׁיתְבָּאֵר.
תְּנִי רַבֵּנָן, נֹאמַר לְגַבִּי הַמִּנְחָתוֹ (שֶׁל הַשְּׁמִינִי לְמִילּוּאִים וְהַנִּשְׂאִיִּם)
שֶׁאֲמַר מִשָּׁה לֵאחֶרֶן וּבְנָיו (ויקרא יג) 'קָחוּ אֶת הַמִּנְחָה הַנּוֹתֶרֶת מֵאֲשִׁי
ה' וְאֲכַלְהֶם מִצּוֹת וּגְו' בִּי בֵּן צִוִּיתִי, וּבַהֲמַשֵּׁךְ הַפְּסוּקִים (שם י יח) לְגַבִּי
חַטָּאת שֶׁל רֹאשׁ חוֹדֶשׁ נֹאמַר שֶׁקִּצְף עֲלֵיהֶם מִדּוּעַ שִׁרְפוּהָ וְלֹא
אֲכֹלָהּ, וְאֲמַר לָהֶם 'אֲכֹל וְתִאכְלוּ אֹתָהּ בְּקֹדֶשׁ בְּאֲשֶׁר צִוִּיתִי, וְכֵן
נֹאמַר (שם י טו) לְגַבִּי הַשְּׁלֵמִים שֶׁאֲמַר לָהֶם מִשָּׁה 'וְאֶת זֶה הַתְּנוּפָה
וְאֶת שׁוֹק הַתְּרוֹמָה תִּאכְלוּ וּגְו', וְהִנֵּה לָךְ וּלְבָנֶיךָ וּגְו' בְּאֲשֶׁר צִוָּה ה'.
וְקִשָּׁה, מִדּוּעַ הוּצַרְךָ מִשָּׁה לֹמַר לָהֶם שֶׁנִּצְטוּהוּ עַל כֶּךָ, הֲלֹא כְּכָל
מֵה שֶׁנִּצְטוּהוּ מִשָּׁה לֹמַר לְיִשְׂרָאֵל לֹא חוֹר וְאֲמַר לָהֶם כִּי בֵן צִוִּיתִי.
וּמִבִּאֲרַת הַבְּרִייתָא, גְבִי הַמִּנְחָתוֹ אֲמַר לָהֶם 'כִּי בֵן צִוִּיתִי, לֹמַר
שֶׁעַל אֵין שְׁמָתוֹ נֹדֵב וְאַבִּיהוּא הִיוּ אוֹנִינִם, וְאוֹנוֹן אֲסוּר לֹאכּוֹל
בְּקֳדָשִׁים, נִצְטוּ כֵּן מֵאֵת ה' בְּהוֹרָאֵת שְׁעָה מִיחֻדַּת שְׁפָאִינִי
יִאכְלֹה, וּמֵה שֶׁאֲמַר לָהֶם גְבִי חַטָּאת רֹאשׁ חוֹדֶשׁ 'אֲכֹל וְתִאכְלוּ
אֹתָהּ בְּקֹדֶשׁ בְּאֲשֶׁר צִוִּיתִי, בְּשַׁעַת מַעֲשֶׂה – כְּשֶׁמִּצַּא שִׁרְפוּהָ
מַחֲמַת שֶׁהִיוּ בְּאִינִיּוֹת אֲמַר לָהֶם כֵּן, שֶׁהִיא לָכֶם לֹאכּוֹלָה אֵין
בְּאִינִיּוֹת, כֹּאשֶׁר אֲמַרְתִּי לָכֶם בְּעִנֵּן הַמִּנְחָתוֹ שֶׁכֶּךָ צוּה ה'. וְכֵן גְבִי
הַשְּׁלֵמִים הוּצַרְךָ לֹמַר לָהֶם אֵל תִּשְׁרַפּוּהוּ כְּפִי שִׁרְפַתָּם אֶת
חַטָּאת רֹאשׁ חוֹדֶשׁ, אֲלֵא תִאכְלוּהוּ עַל אֵין שֶׁאֲתָם אוֹנִינִם 'בְּאֲשֶׁר
צִוָּה ה'', וְתִהְיֶינָם סוֹמְכִין עַל הַדִּיבּוּר, שֶׁכֶּךָ נִצְטוּיִתִי וְלֹא מֵאֵלִי אֲנִי
אוֹמְרָא.
חֲזוֹרַת הַגְּמָרָא לְבַרֵּר אֶת מִקּוֹר שֶׁאֵין דִּינֵי יְמֵי הַמִּילּוּאִים שֶׁמֵּהֶם
לְמַדִּים סֹדֶר חִינוּךְ כְּהֵנִים לַעֲבֹדָה: אֲמַר רַבִּי יוֹסִי בְּרִי חֲנִינָא, לְבִישַׁת
מְכַנְסִים שֶׁל בְּגָדִי כְּהוֹנָה אֵין בְּתוֹכָן לֹא בְּפִרְשָׁה שֶׁל צִוּוֵי
הַמִּילּוּאִים, וְלֹא בְּפִרְשַׁת עֲשִׂית הַמִּילּוּאִים, וְאִם כֵּן מִנֵּין שֶׁכֵּהֶן
הַמִּתְחַנֵּךְ לְכַהֲנָה גְּדוֹלָה צָרִיךְ לְלוּבֶשֶׁן, אֲלֵא בְּשֶׁהוּא אוֹמְרָ
בַּתְּחִילַת פְּרִשַׁת הַמִּילּוּאִים 'וְזֶה הַדְּבָר אֲשֶׁר תַּעֲשֶׂה לָהֶם לְקִרְבָּן אֹתָם
לְבָהֵן', תִּיבַת 'זוה' בֹּא לְהִכְיָא – לְרַבּוֹת אֶת הַמְכַנְסִים הַמְּזוּכָרִים

המשך ביאור למס' יומא ליום רביעי עמ' ב

1 דֹּאמֵר שֶׁאַהֲרֹן הוֹלְבֵשׁ תַּחֲלִילָה בַּאֲבֵנֵט עִם שָׂאֵר בְּגָדָיו וְאַחֵר כָּךְ
2 הוֹלְבֵשׁוּ בָנָיו, טַעְמוֹ מִשּׁוֹם דְּכֻתִּיב בְּפִרְשֵׁת עֲשִׂיית הַמִּילּוּאִים 'וַיַּחְגֹּר
3 אֹתוֹ בְּאַבְנֵט' בְּתוֹךְ הַלְבָּשֶׁת שָׂאֵר בְּגָדֵי אַהֲרֹן, וְהָדָר [–אֲחֵר כֵּן]
4 כְּתִיב 'וַיִּקְרַב מֹשֶׁה אֶת בְּנֵי אַהֲרֹן וַיִּלְבָּשֵׁם כִּתְנֹת וַיַּחְגֹּר אֹתָם אֲבֵנֵט',
5 הֲרִי שֶׁאַחֵר שְׁסִיִּים לְהַלְבִּישׁ אֶת אַהֲרֹן כָּל בְּגָדָיו כְּסֻדְרָן וּבִתּוּכָם
6 הָאֲבֵנֵט הֵחָל לְהַלְבִּישׁ אֶת בָּנָיו. וְמֵאֵן דֹּאמֵר שֶׁאַהֲרֹן וּבָנָיו הוֹלְבֵשׁוּ
7 בַּאֲבֵנֵט בְּבֵת אֶחָד, לִמַּד זֹאת מִדְּכֻתִּיב בְּפִרְשֵׁת צִוּוֵי הַמִּילּוּאִים

8 'וַיַּחְגֹּרְתָּ אֹתָם אֲבֵנֵט אַהֲרֹן וּבָנָיו', וּמִשְׁמַע שֶׁהַלְבִּישׁ לְאַהֲרֹן כָּל בְּגָדָיו
9 חוּץ מִן הָאֲבֵנֵט וְאַחֵר כֵּן חָגַר בַּאֲבֵנֵט אֶת אַהֲרֹן וּבָנָיו בְּבֵת אֶחָד.
10 שׁוֹאֵלֶת הַגְּמָרָא: וְלִמָּאן דֹּאמֵר שֶׁאַהֲרֹן וּבָנָיו הוֹלְבֵשׁוּ בַּאֲבֵנֵט בְּבֵת
11 אֶחָד, כִּי־צָד יִפְרֹשׁ הַכְּתִיב בְּפִרְשֵׁת עֲשִׂיית הַמִּילּוּאִים 'וַיַּחְגֹּר אֹתוֹ
12 בְּאַבְנֵט' וְהָדָר כְּתִיב 'וַיַּחְגֹּר אֹתָם אֲבֵנֵט', וּמִשְׁמַע שֶׁלֹּא חָגַר אוֹתָם
13 בְּבֵת אֶחָד.